

Les construccions de pedra seca: un patrimoni desconegut i en perill

Dades generals:

Escola Pau Casals

Baix Penedès

Josep Borrut Casellas

jborrut1@xtec.cat

Dades de l'experiència:

"Els alumnes de 6è de primària de l'Escola Pau Casals del Vendrell han dut a terme un projecte de recuperació del patrimoni històric i cultural del seu municipi a partir de les construccions de pedra seca".

La idea va sorgir perquè la nostra comarca, i d'una manera molt especial el nostre municipi, veu com de mica en mica es va omplint d'urbanitzacions i d'infraestructures que de manera continuada van trinxant-la i canviant-li la fesomia. Això comporta un preu molt gran pel que fa al patrimoni arquitectònic i natural. I un dels elements afectats són les construccions de pedra seca (barraques, marges, cisternes o dipòsits d'aigua, etc.).

Ens vam proposar doncs, descobrir entre tots aquestes joies -que per senzilles, no deixen de ser-ho-, i fer-ne un estudi de les seves utilitats, tot realitzant-ne les fotografies corresponents .

Els objectius plantejats van ser:

- Dominar la tècnica fotogràfica.
- Conèixer el patrimoni arquitectònic de la localitat (concretament les construccions de pedra seca).
- Fer conèixer aquest patrimoni a les famílies i mestres de l'escola i societat en general del municipi.
- Valorar i respectar el patrimoni arquitectònic.
- Evitar amb el seu coneixement, la possible desaparició del mateix.

- Realitzar l'exposició conjunta amb altres afeccionats al tema en alguna de les sales municipals i així arribar a un nombre més gran de gent i mitjans de comunicació locals.
- Implicar l'administració local perquè en sigui conscient d'aquest patrimoni i de la seva conservació.

Per a poder-lo portar a terme, es va parlar amb persones enteses en el tema, l'àrea de cultura de l'Ajuntament així com pares i mares dels alumnes de les classes afectades aprofitant la reunió d'inici de curs. Tots ells van mostrar una molt bona disposició a col·laborar-hi. S'ha treballat a hores d'Educació Visual i Plàstica, Llengua Catalana i Coneixement del Medi Social, integrant-ho d'aquesta manera com un aprenentatge més dins el currículum escolar:

- Maneig de la càmera fotogràfica (Ed. Visual i plàstica)
- Muntatge de l'exposició (Ed. Visual i Plàstica)
- Coneixement de l'entorn i del patrimoni local (Coneixement del Medi)
- Redacció d'informes de cada construcció (Expressió Escrita)
- Xerrada sobre el tema a càrrec de persones enteses (Llengua Catalana)

Una vegada fet tot aquest treball calia donar-ho a conèixer i es va fer a través de la ràdio municipal i la premsa local i comarcal, sempre a partir d'escrits fets pels propis alumnes. I com a cloenda de tot, una exposició en una sala d'exposicions del Vendrell. Va estar oberta durant una setmana i s'hi varen exposar 60 fotografies realitzades pels nens i nenes. La mida de les fotografies era de 30x60 cm sobre cartolina negra i amb un peu explicant-la.

Les fases per a desenvolupar el treball van ser:

1r trimestre:

- Que el centre assumís com a propi el projecte.
- Informació a les famílies de l'alumnat que ha de portar a terme el projecte.
- Cercar persona entesa per a la construcció d'una petita barraca a la zona enjardinada de l'entrada.
- Xerrada informativa sobre el tema a l'alumnat.

2n trimestre:

- Treball a les hores d'educació visual i plàstica sobre el maneig de la càmera fotogràfica.
- Aportació a la biblioteca d'aula de llibres, documents i webs sobre el tema.
- Fer una sortida setmanal amb la col·laboració de les famílies per fer fotografies i observacions (en grups de 4 o 5 alumnes).
- Redacció a l'hora de Llengua Catalana dels informes de cada element fotografiat.

3r trimestre:

- Tria de les fotografies més adequades per a l'exposició, confecció del catàleg de les mateixes amb l'estudi i comentaris sobre les construccions triades.
- Realització de l'exposició.

La valoració del treball ha estat molt bona tant per l'alumnat, famílies, mestres i de manera especial pel gran nombre de visites de l'exposició. Aquest èxit va fer que se'ns demanés de fer-la de nou durant el mes d'agost en un poble veí, Sant Vicenç de Calders.

Redacció: Josep Borrut Casellas, setembre 2013

Aprenentatges que s'han donat:

- Dominar la tècnica fotogràfica.
- Conèixer el patrimoni arquitectònic de la localitat.
- Valorar i respectar el patrimoni arquitectònic.
- Redactar notícies periodístiques i parlar en públic (ràdio).
- Saber muntar una exposició.

Descripció del servei:

Fer conèixer a la comunitat educativa, els responsables de l'ajuntament i la societat en general, del patrimoni del municipi i conscienciar-los del seu valor i conservació.

Àmbits de servei: Patrimoni cultural

Matèries implicades: Educació Visual i Plàstica, Llengua Catalana i Coneixement del Medi Social.

Nivells educatius: Educació obligatòria

Edats dels participants: 10-12 anys

Data d'inici del projecte: Octubre 2012

Data de finalització del projecte: Juny 2013

Entitats que participen a l'experiència: Escola Pau Casals, Ampa, Àrea d'ensenyament de l'Ajuntament.

Dades de contacte:

Adreça: Av. Salvador Palau Rabassó, 5

Població: El Vendrell

Comarca: Baix Penedès

Telèfon: 977 661 358

Correu electrònic: e3004815@xtec.cat